

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Haralda Stiffela, JUDr. Štefana Michálika, JUDr. Pavla Tomana a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom 19. augusta 2010 v Bratislave v trestnej veci obvineného **R. T. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 T 26/99, pre pokus trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 8 ods.1, § 250 ods.1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné o dovolaní, ktoré podal obvinený **R. T.**, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2008, sp. zn. 2 To 11/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **R. T. sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 3. novembra 2005, sp. zn. 1 T 26/99 bol obvinený **R. T.** uznaný za vinného v **bode 2/** z trestného činu nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov podľa § 187 ods. 1 Tr. zák., v **bode 3/** z trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. a v **bode 4/** z pokusu trestného činu podvodu v spolupáchatelstve podľa § 9 ods. 2 k § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (účinných do 1. januára 2006) na tom skutkom základe, že

v **bode 2/** obvinený **R. T.**

- z nezisteného zdroja a v nezistenom čase si zadovážil psychotropnú látku metamfetamín, uvedenú v II. skupine prílohy č. 1 zák. č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, ktorú prechovával vo svojej kancelárii vo firme T. v P., na ul. H. č. X., do 25. marca 1999 vo vinárni N., vo vrchnej časti odkladacej skrine, kde

bola pri bezpečnostnej akcii o 21.00 hodine nájdená políciou zápalková krabička obsahujúca desať skladačiek zo staniolu, v ktorých bolo celkom 0,20 g Pervitínu – metamfetamínu, ako aj nerezová lyžička s nepatrným množstvom bieleho prášku obsahujúceho metamfetamín,

v **bode 3/** obvinený R. T.

- 4. augusta 1998 asi o 14.30 hodine v rekreačnej oblasti S., okr. P., v pohostintve zv. M. M., patriaceho T. P., za prítomnosti jeho otca P. P., sa týmto vyhrážal, že im dá uvedené zariadenie zrovnať so zemou a že ak im zhoreli dve autá a striedali im do domu, že to nie je všetko, že budú trpieť s celou rodinou, následne chytil T. P. za košeľu a vyhrážal sa mu bitkou a zabitím, preto bola privolaná polícia, ktorá ho z dôvodu, že vo vyhrážkach a urážaní pokračoval, predviedla na OO PZ Prešov – Juh,

v **bode 4/** obvinený J. L. a R. T.

- J. L. ako spoločník a konateľ spoločnosti T., s. r. o. so sídlom v P., v tej dobe zapísanej v obchodnom registri Obvodného súdu Košice I pod sp. zn. X., ktorá od 12.07.1996 bola platcom spotrebnej dane z liehu, po vzájomnej dohode s R. T.T. predložil 26. novembra 1996 Daňovému úradu 1 v P. žiadosť o vrátenie spotrebnej dane z liehu za november 1996 v zmysle zák. č. 229/1995 Z. z. v platnom znení vo výške 24 000 000 Sk na základe fiktívnych dokladov, a to faktúry č. X. z 22. novembra 1996 o nákupe 50.000 l potravinárskeho liehu od firmy A., s. r. o., Š. za sumu 16 297 500 Sk, a faktúry č. X. zo dňa 22.11.1996 o nákupe jemného rafinovaného liehu v množstve 50 000 l za sumu 16 912 500 Sk od firmy Z.-T. s. r. o., M. nad B., aj keď v skutočnosti tento lieh od uvedených firiem vôbec nezakúpili a pokúsili sa tak získať sumu 24 000 000 Sk na škodu Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom 1 v P., ktorý im však požadovanú sumu neuhradil.

Za tieto trestné činy uložil krajský súd obvinenému R. T. podľa § 250 ods. 5, § 35 ods. 3 a § 39a ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 a ½ (sedem a pol) roka v I. (prvej) nápravno- výchovnej skupiny. Súčasne podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. bol zrušený výrok o uloženom treste a spôsobe jeho výkonu rozsudku Krajského súdu v Prešove z 2. mája 2005, sp. zn. 3 To 29/2004, ktorým bol obvinenému uložený podľa § 235 ods. 2, § 35 ods. 1 Tr. zák. (účinných do 1. januára 2006) úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka so zaradením do prvej nápravno- výchovnej skupiny. Zrušené boli aj všetky ďalšie rozhodnutia na

tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 14. októbra 2008, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením, sp. zn. 2 To 11/2008, podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, zamietol odvolanie obvineného R. T. a krajského prokurátora v Prešove.

Uznesenie najvyššieho súdu bolo obvinenému a jeho obhajcovi doručené 5. februára 2009.

Krajský súd v Prešove 25. marca 2010 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré 21. decembra 2009 podal obvinený R. T. prostredníctvom obhajcu proti tej časti rozsudku, ktorou bol uznaný za vinného z pokusu trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Dôvod dovolania obvinený vymedzil ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V odôvodnení uviedol, že súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia skutku, kvalifikovaného ako pokus trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. pokiaľ uznal jeho zavinenie. Skutkové zistenia súdu že rokoval so zástupcom firmy A., s. r. o., sa nezakladajú na pravde. L. iba sprostredkoval stretnutie s konateľom spoločnosti Z.-T., s. r. o., M. nad B.. Nevyhotovil doklady súvisiace s nákupom liehu, ale naopak žiadal Daňový úrad v P. o kontrolu skladovaného liehu a tým vlastne zabránil, aby spotrebná daň bola vyplatená spoločnosti T., s. r. o. Ide o dôležitý dôkaz, ktorý súd nevyhodnotil v jeho prospech. Medzi ním a L. nedošlo, ani nemohlo dôjsť k dohode, pretože s účtom spoločnosti T., s. r. o., L. disponovať nemohol. Výpoveď svedkyne – účtovníčky M. F. považuje za nevierohodnú a rozporuplnú. Obvinený pripojil k dovolaniu zápisy zo zasadnutí valného zhromaždenia spoločnosti T., s. r. o. z 24. septembra 1996 (o odvolaní R. T. z funkcie generálneho riaditeľa) a 19. júla 1996 (o poverení S. K. na rokovanie vo veci záložného práva na výrobu liehovín v Sabinove), odovzdávací protokol z 11. septembra 1996 (o odovzdaní pečiatky menovanej spoločnosti J. T. V. K.) a plnomocenstvo zo 7. októbra 1996 udelené L. S. S. na zastupovanie firmy

T., s. r. o., pri uzatváraní zmlúv s dodávateľmi vo veci výroby liehovín (listiny na č. l. 1775 - 1778 spisu).

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. novembra 2005, sp. zn. 1 T 26/99, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho zo 14. októbra 2008, sp. zn. 2 To 11/2008 a prikázal vec súdu prvého stupňa v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť.

V zmysle § 376 Tr. por. krajský prokurátor uviedol, že obvinený napáda správnosť a úplnosť skutkových zistení v konaní pred súdom. Obvinený nenamieta právnu kvalifikáciu skutku ani nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia tak, ako to vyžaduje ním deklarovaný dovolací dôvod. Prokurátor zároveň namietol obvineným prezentovanú súvislosť predložených listinných dôkazov s uplatneným dovolacím dôvodom. Ich predloženie by bolo možné len v rámci obnovy konania, súčasne upozornil, že tieto nepreukazujú nové skutočnosti, ktoré by boli v konaní pred súdom neznáme. Krajský prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, pretože nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní všetkých obsahových a formálnych náležitostí a podmienok prípustnosti dovolania zistil, že toto je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne zistil i to, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Dovolací súd je viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný k revízii napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. V ďalšej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia sa preto venuje len dôvodu dovolania ktorý obvinený uplatnil (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) vo vzťahu k pokusu trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Podstatná časť dovolania obvineného namieta skutkové zistenia súdov oboch stupňov, hodnotenie vykonaných dôkazov z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, čo malo spôsobiť pochybnosti o jeho vine. Obvinený prezentoval vlastnú verziu skutkového deja, ktorá však nezakladá žiadny z dôvodov dovolania predpokladaných v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení tak, ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov preto musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dôvody dovolania sú preto v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní podstatne užšie.

Dovolanie neslúži na revíziu a nápravu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa základných zásad trestného konania, najmä zásady ústnosti a bezprostrednosti, v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku toho, nemožno

vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. iba s poukazom na údajne nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať ani meniť**. Zo zákonnej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších súdov. V rámci rozhodovania o dovolaní z uvedeného dôvodu vychádza dovolací súd zásadne zo skutkových zistení vykonaných súdmi v predchádzajúcom konaní a hodnotí, či tieto skutkové zistenia (vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku) boli z hľadiska hmotného práva správne právne posúdené. Na základe tohto dovolacieho dôvodu nie je teda možné namietat' nesprávnosť zisteného trestného skutku, ani nesprávnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. neúplnosť vykonaného dokazovania a pod. V tomto smere totiž nejde o aplikáciu hmotného práva, ale procesných predpisov, najmä ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 o postupe orgánov činných v trestnom konaní pri zisťovaní skutkového stavu a pri hodnotení dôkazov (zakotvujúce zásady legality a oficiality).

Ako už bolo uvedené, najvyšší súd v dovolacom konaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. písm. i/ Tr. por. nie je oprávnený preskúmať a hodnotiť postup hodnotenia dôkazov súdov oboch stupňov, pretože je povinný vychádzať z ich skutkových zistení a až v nadväznosti na zistený skutkový stav hodnotiť hmotnoprávne posúdenie skutku. Najvyšší súd preto odkazuje na rozbor vykonaných dôkazov, na základe ktorých mal krajský súd vinu obvineného preukázanú bez akýchkoľvek pochybností, pričom primeraným spôsobom reagoval na obhajobu obvineného, ktorú považoval za tendenčnú v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Rovnako odvolací súd dôsledne splnil revíziu povinnosť v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 s tým, že skutkové závery prvostupňového súdu označil za správne a presvedčivé a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil. V posudzovanej veci (skutok v bode 4/ výrokovej časti rozsudku Krajského súdu v Prešove) súdy obidvoch stupňov zhodne skutkovo uzavreli, že obvinený J. L. ako spoločník a konateľ spoločnosti T., s. r. o., so sídlom v Prešove, v tej dobe zapísanej v obchodnom registri Obvodného súdu Košice I pod sp. zn. X., ktorá od 12. júla 1996 bola platcom spotrebnej dane z liehu, po vzájomnej dohode s obvineným R. T. predložil 26. novembra

1996 Daňovému úradu 1 v P. žiadosť o vrátenie spotrebnej dane z liehu za november 1996 v zmysle zák. č. 229/1995 Z.z. v platnom znení vo výške 24 000 000 Sk na základe fiktívnych dokladov, a to faktúry č. .z 22. novembra 1996 o nákupe 50 000 l potravinárskeho liehu od firmy A., s. r. o., Š. za sumu 16 297 500 Sk, a faktúry č. X. z 22. novembra 1996 o nákupe jemného rafinovaného liehu v množstve 50 000 l za sumu 16 912 500 Sk od firmy Z.-T., s. r. o., M. nad B., aj keď v skutočnosti tento lieh od uvedených firiem nezakúpili a pokúsili sa tak získať sumu 24 000 000 Sk na škodu Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom 1 v P., ktorý im však požadovanú sumu neuhradil.

Tento skutok bol u oboch obvinených správne právne posúdený, lebo vykazuje všetky znaky zákonnej skutkovej podstaty pokusu trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, pretože obaja začali konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby sa obohatili na škodu cudzieho majetku tým, že uviedli iného do omylu a takým činom chceli spôsobiť škodu veľkého rozsahu. Tento rozsah škody, ktorý chceli spôsobiť, niekoľkonásobne zodpovedá kritériám škody veľkého rozsahu uvedeným v § 89 ods. 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktorý bol z hľadiska § 16 ods. 1 Tr. por. pre obvinených najpriaznivejší.

Obvinený bol uznaný za vinného z pokusu trestného činu podvodu podľa § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. Potrebné preto bolo použitie prísnejšej trestnej sadzby odôvodniť aj z hľadiska § 88 Tr. zák. (účinných do 1. januára 2006). Súdy oboch stupňov to výslovne neurobili. Z obsahu odôvodnenia ich rozhodnutí však jednoznačne vyplýva, že na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie prísnejšej trestnej sadzby prihliadali lebo pre svoju závažnosť podstatne zvyšovala stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť. Podstatné zvýšenie stupňa nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť jednoznačne vyplýva z okolností, za ktorých sa obvinení pokúsili spáchať trestný čin, ako aj z toho, že zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty „škoda veľkého rozsahu“ bol v čase spáchania skutku prekročený 17,7 krát a v čase rozhodovania súdov oboch stupňov 6,9 krát.

Najvyšší súd preskúmal i listinné dôkazy, ktoré podľa tvrdenia obvineného v trestnom konaní neboli zadovážené. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že by mohli byť predmetom, ale len obnovy konania, v rámci ktorej možno napraviť právoplatné rozhodnutie, ktoré je v rozpore so skutkovým stavom veci, ak dodatočne vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy,

ktoré v pôvodnom konaní neboli súdu (alebo prokurátorovi) známe, a teda sa nemohli v právoplatnom rozhodnutí brať do úvahy.

V rámci dovolacieho konania (vzhľadom na to, že súdu dovolaciemu neprislúcha posudzovať správnosť a úplnosť vykonaného dokazovania) je dovolací súd viazaný rozsahom vykonaného dokazovania a jeho zhodnotenia súdmi nižších stupňov. Nemôže preto prihliadať na dôkazy predložené v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku.

Na podklade vyjadreného vyplýva, že rozhodnutie dovolaním obvineného R. T. napadnuté nie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pretože skutok tak, ako bol súdmi obidvoch stupňov zistený, vykazuje znaky pokusu trestného činu podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Najvyšší súd ako súd dovolací v posudzovanom prípade odmietol dovolanie R. T. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania (§ 382 písm. c/ Tr. por.), pretože neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. augusta 2010

JUDr. Štefan H a r a b i n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová